

Ο ρόλος των γονέων-Οικογενειακός εγγραμματισμός.

Είναι οι φυσικοί παιδαγωγοί των παιδιών και λειτουργούν ως πρότυπα. Εμπιστεύονται τον εκπαιδευτικό του παιδιού τους και συνεργάζονται στη βάση αμοιβαίας αναγνώρισης και σεβασμού. Πιστεύουν στην αξία της εκπαίδευσης και παρακολουθούν την εκπαίδευση του παιδιού τους από κοντά. Συμμετέχουν σε δραστηριότητες που σχετίζονται με τον εγγραμματισμό και κυρίως εκείνες στις οποίες το σχολείο τους εμπλέκει.

Τι πρέπει να θυμούνται οι γονείς;

Τα παιδιά μαθαίνουν πολύ περισσότερα όταν παίζουν. Η μάθηση για τα παιδιά είναι ευχαρίστηση. Παίζοντας και μαθαίνοντας μαζί με τα παιδιά τους, είναι και για αυτούς ευχαρίστηση.

Τι μπορούν να κάνουν οι γονείς;

Ρουτίνες

Τα παιδιά μπορούν να ακολουθούν ρουτίνες της καθημερινής ζωής στο σπίτι για να έχουν την αίσθηση του οργανωμένου χρόνου.

Ενδεικτικά:

- Πλύσιμο δοντιών και προσώπου.
- Επιλέγει τα ρούχα του, αποφασίζει και ντύνεται.
- Τακτοποίηση των ρούχων του, του δωματίου του, των παιχνιδιών του.
- Τακτοποίηση διαφόρων χώρων του σπιτιού σε συνεργασία με τους γονείς του.
- Συμμετοχή σε διάφορες εργασίες του σπιτιού ως βοηθοί είτε της μαμάς είτε του μπαμπά.
- Τηλεφωνική επικοινωνία με γιαγιάδες –παππούδες και με άλλα αγαπημένα τους πρόσωπα.

Γλώσσα

Για την όσο το δυνατόν καλύτερη κατάκτηση της γλώσσας είτε πρόκειται για την προφορική, είτε για τη γραπτή της μορφή:

Πρέπει να προσφέρουν γλωσσικά ακούσματα και αναγνωστικές εμπειρίες.

- Αφηγήσεις παραμυθιών και πραγματικών ή φανταστικών ιστοριών.
- Προφορικές διηγήσεις και αφήγηση καθημερινών γεγονότων.
- Ποιήματα, αινίγματα, γλωσσοδέτες, τραγούδια, παροιμίες.
- Περιγραφές εικόνων, πινάκων ζωγραφικής, κατασκευών που έχουν κάνει κ.λ.π..
- Να «διαβάζουν» χάρτες, αφίσες, εικονογραφημένα βιβλία, εξώφυλλα βιβλίων
- Να περιγράφουν πρόσωπα ή γεγονότα που κίνησαν το ενδιαφέρον τους.
- Να διαβάζουν διάφορα έντυπα π.χ. λογαριασμούς ΔΕΗ, ΟΤΕ, συνταγές γιατρού, ευχετήριες κάρτες κ.α.λ.)
- Εφημερίδες, περιοδικά, ποίηση, θεατρικά κείμενα, διηγήματα διαφημιστικά-ενημερωτικά φυλλάδια εγχειρίδια/οδηγούς χρήσης και ηλεκτρονικά βιβλία.
- Να «διαβάζουν» μαγειρικές συνταγές, λίστες για την αγορά προϊόντων.

Για την παραγωγή του γραπτού λόγου

- Να γράφουν όπως μπορούν λέξεις που αφορούν το παραμύθι που διάβασαν, λέξεις που εντόπισαν σε ένα βιβλίο, εφημερίδα ή περιοδικό.
- Να φτιάξουν διάφορες λίστες, όπως λίστα με τα παραμύθια τους –τα παιχνίδια τους και να τα καταγράψουν με το δικό τους τρόπο.
- Να φτιάξουν το δικό τους άλμπουμ επιλέγοντας φωτογραφίες με χρονολογική σειρά από την ημέρα της γέννησής τους. Ο μπαμπάς ή η μαμά ως γραμματέας κάτω από κάθε φωτογραφία γράφει μια μικρή λεζάντα που προτείνουν.
- Να γράψουν όπως μπορούν τα υλικά από μία συνταγή μαγειρικής.

Το σημαντικό είναι:

Ενθάρρυνση και επιβράβευση σε οποιαδήποτε απόπειρα που κάνει το παιδί να γράψει ή να διαβάσει. Και μη ξεχνάμε η **επιβράβευση** αποτελεί πάντα το ισχυρότερο κίνητρο για την εξέλιξη του παιδιού.

Μαθηματικά

- Οι ποσότητες του σπιτιού: Πόσες πετσέτες, πόσες οδοντόβουρτσες, πόσα κουτάλια, πόσα πιρούνια, πόσα κρεβάτια κ.λ.π..
- Παιχνίδια με καρτέλες και αριθμούς που υπάρχουν στο σπίτι.
- Πάζλ , επιτραπέζια παιχνίδια όπως το φιδάκι.
- Ακρόαση τραγουδιών με αριθμούς.
- Επιλεγμένα παιχνίδια μαθηματικών στο Ιντερνέτ: Στο Φωτόδεντρο και στη θεματική περιοχή για την προσχολική εκπαίδευση.
- Στην κουζίνα μαγειρεύουμε αλλά και.... Ταξινομούμε, απαριθμούμε, μετράμε.
- Αντιστοιχίζουμε ένα προς ένα.
- Κάνουμε σύνολα όμοιων.
- Οι σχέσεις στο χώρο... Στο κέντρο, στο πλάι, μπροστά, στο πλάι, αριστερά δεξιά.
- Διαβάζουμε και γράφουμε μαθηματικά.
- Μετρώντας και ζυγίζοντας τα υλικά μαθαίνουν τους αριθμούς κάνουν αριθμητικές πράξεις.
- Η ανάμειξη των υλικών αποτελεί την πρώτη επαφή τους με τη φυσική και τη χημεία (γιατί άραγε λιώνει το βούτυρο έξω από το ψυγείο).

Φυσικές Επιστήμες

- Να κάνουν απλά και εύκολα πειράματα με μείξεις χρωμάτων και μείξεις υλικών.
- Να παρακολουθούν τον καιρό και τις αλλαγές του ή την ανάπτυξη ενός σπόρου ή βολβού που έχουν φυτέψει και να κάνουν καταγραφές όπως μπορούν.
- Να πραγματοποιούν ηχογραφήσεις μικρών ιστοριών, τραγουδιών, ποιημάτων κ.α. και να κάνουν καταγραφές.
- Να καταγράφουν τις ηλεκτρικές συσκευές του σπιτιού και συζητούν για τη λειτουργία τους και τους κινδύνους.

Ιστορία

- Διαβάζουν με τα παιδιά ιστορίες από την ελληνική μυθολογία.
- Ζητούν να αναδιηγηθούν την ιστορία που διαβάσανε με τη σωστή χρονολογική σειρά.
- Συζητούν με αφορμή παλιές φωτογραφίες για την εξέλιξη της ενδυμασίας.

Γεωγραφία

- Γνωρίζουμε τον τόπο μας. Μαθαίνουμε για το νομό μας, την πρωτεύουσα του και τον τόπο που κατοικούμε.
- Συζητάμε για τα χαρακτηριστικά της γειτονιάς μας: ποια είναι η οδός, ποια καταστήματα υπάρχουν, αν έχει πλατεία και ζωγραφίζουμε τη γειτονιά μας ή φτιάχνουμε μία μακέτα.
- Εντοπίζουμε κι άλλους νομούς που ακούμε στις ειδήσεις και αναζητούμε πληροφορίες σε βιβλία ή στο διαδίκτυο που μας ενδιαφέρουν.

Μουσική

- Να ακούσουν μουσική μαζί με τα παιδιά τους. Ακούνε αγαπημένα τραγούδια των γονέων τους αλλά και αγαπημένα τραγούδια των παιδιών. Έτσι γνωρίζουν διάφοροι είδη μουσικής.
- Να κινηθούν με τη μουσική ή να χορέψουν.
- Να φτιάξουν μουσικά όργανα.

Εικαστικά

- Να δημιουργήσουν τη γωνιά των Εικαστικών και να την εμπλουτίσουν με μαρκαδόρους, ξυλομπογιές, λαδοπαστέλ, κόλα, χαρτιά και ένα ψαλιδάκι.
- Να κάνουν κατασκευές και να χρησιμοποιήσουν ότι παλιά και άχρηστα υλικά έχουν στο σπίτι, όπως: Τούλια, χαρτιά περιτυλίγματος, ζελατίνες, μαλλί πλεξίματος, κουμπιά, κορδέλες δώρων, σπάγκος και κλωστές, κομμάτια από ύφασμα, φόδρα, παλιά ρούχα, παλιά καπέλα, κοχύλια, πέτρες, κλαδιά, κουκουνάκια, αυγοθήκες, γυάλινα μπουκάλια, καπάκια από μπουκάλια, γυάλινα βάζα, πλαστικά και πήλινα κεσεδάκια γιαουρτιού, αυγοθήκες, πλαστικά λουλούδια κ.άλ..
- Ιδέες για κατασκευές μπορούν να πάρουν οι γονείς από επιλεγμένες σελίδες που εσείς θα προτείνετε.
- Φτιάχνουν ζυμαράκι(νερό, αλεύρι και αλάτι) και αφήνουν τη φαντασία του παιδιού να δημιουργήσει.

Πληροφορική

- Να ακούσουν και να αναδιηγηθούν ψηφιακά παραμύθια.
- Να ανακαλύπτουν τη γνώση μέσα από εκπαιδευτικά βίντεο.
- Να παίζουν παιχνίδια με τα γράμματα και τους αριθμούς σε εκπαιδευτικά λογισμικά.

- Να κάνουν εικονικές περιηγήσεις σε μουσεία και να ανακαλύπτουν τη γνώση.
- Να αναζητούν πληροφορίες σε έγκυρες ιστοσελίδες όπως βικιπαίδεια.
- Να παίζουν παιχνίδια που έχουν δημιουργηθεί από τον εκπαιδευτικό με βάση τον διδακτικό του σχεδιασμό, όπως πάζλ, σταυρόλεξα κ.λ.π..
- Να ζωγραφίζουν στον υπολογιστή με το πρόγραμμα ζωγραφικής.

Πως διαβάζουν ένα παραμύθι οι γονείς στα παιδιά τους.

- Να οργανώσουν μια ήσυχη και άνετη γωνιά διαβάσματος στο παιδικό δωμάτιο ή..
- Να καθίσουν αναπαυτικά δίπλα του και όχι απέναντι.
- Να διαβάζουν απλά και καθαρά για να ακούει το παιδί τα λόγια με σαφήνεια.
- Να προσέχουν ώστε το παιδί να βλέπει τις εικόνες και το κείμενο του βιβλίου
- Να έχουν διαβάσει το παραμύθι από πριν.
- Μπορούν να αφηγηθούν παρέα με μία κούκλα – γαντόκουκλα καθώς όπως γνωρίζουμε το παιδί μαγεύεται ιδιαίτερα από την παρουσία μιας κούκλας στην αφήγηση παραμυθιού.

Βιβλιογραφία

- Οδηγός νηπιαγωγού: Εκπαιδευτικοί σχεδιασμοί – Δημιουργικά περιβάλλοντα μάθησης, Υ.Ε.ΠΑΙ.Θ. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Αθήνα 2003.
- Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών για το Νηπιαγωγείο, Π.Ι. ,Αθήνα 2003.
- Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών, Π.Ι. Αθήνα 2003.
- Οδηγός Εκπαιδευτικού για το Πρόγραμμα Σπουδών του Νηπιαγωγείου, Π.Ι., Αθήνα 2011.
- Νέο Αναλυτικό Α΄ Μέρος, Π.Ι., Αθήνα 2011.
- Νέο Αναλυτικό Β΄ Μέρος, Αθήνα 2011, Π.Ι.

Η Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου

Αικατερίνη Παπαγεωργίου